

• europe •

Brittany

a partner for

Wales

Llydaw, partner i Gymru

Historic links, strengthened by a Memorandum of Understanding signed in January 2004

As Celtic cousins, there are many similarities between Brittany and Wales, regions which share part of their history. This cultural closeness supports many exchanges and joint projects, but the links between us go beyond this dimension alone.

The two Regions have made a commitment to develop their cooperations in the cultural and language arena as well as in the fields of education, training, research and innovation, economic development, maritime activities, rural development, tourism, the environment, sustainable development, health etc.

© Crown Copyright 2008

© DR

© Crown Copyright 2008

© A. Sandford

Cryfhau'r cysylltiadau hanesyddol trwy Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth a gafodd ei lofnodi ym mis Ionawr 2004

Fel cefndryd Celtaidd, mae llawer yn debyg rhwng Cymru a Llydaw, a bu adegau pan fuon ni'n rhannu'r un hanes. Mae'r tebygrwydd diwylliannol hwn yn sail i lawer o gyfnewid a phrosiectau ar y cyd. Serch hynny, mae'r cysylltiadau yn ymestyn yn bell y tu hwnt i'r dimensiwn hwn.

Mae'r ddau ranbarth wedi ymrwymo i gydweithio fwyfwy ym meysydd diwylliant ac iaith, a hefyd ym meysydd addysg, hyfforddiant, ymchwil ac arloesi, datblygu economaidd, gweithgareddau môr, datblygu gwledig, twristiaeth, yr amgylchedd, datblygu cynaliadwy, iechyd ac ati.

Many projects underway

Exchanges between local councils

42 communes are twinned, including 11 communes in the Loire-Atlantique regions: several hundred Bretons and Welsh people meet every year thanks to firm co-operation projects, notably in the cultural, sporting and educational fields.

Education, training and further education

- Regular exchanges between general and professional educational establishments
- 3 of the 4 universities in Brittany and 6 grandes écoles have partnerships with establishments in Wales: student and teacher exchanges, scientific collaborations, etc.

Research and Innovation

Brittany and Wales have both made a strong commitment to research and innovation programmes, notably in the use of new communications technologies (remote medicine, digital media, intelligent transport, etc): many fields that favour exchanges between structures and councils.

Culture and language

While Wales is often held up as an example of a successful language policy, Brittany is also recognised for the vigour and creativity of its own popular culture: this is another area that is favourable to fruitful exchanges of experience, as the frequent inclusion of Welsh culture in the main Breton Festivals shows (including the Lorient Inter-Celtic Festival in 2008), and vice versa.

Other important domains concerned by these bilateral exchanges: health, sailing, rural development, and many others. Joint projects are possible in these numerous subjects and the Region can assist you in your procedures.

Llawer o brosiectau ar waith

Cynlluniau cyfnewid rhwng cynghorau lleol

Mae 42 o gymunedau wedi'u gefeillio, gan gynnwys 11 o 'communes' yn rhanbarth Loire-Atlantique: mae rhai cannoedd Gymry a Llydawwyr yn cyfarfod bob blwyddyn, diolch i brosiectau cydweithredol cadarn, yn enwedig ym meysydd diwylliant, chwaraeon ac addysg.

Addysg, hyfforddiant ac addysg bellach

- Cynlluniau cyfnewid rheolaidd rhwng sefydliadau addysg gyffredinol a phroffesiynol.
- Mae 3 o'r 4 prifysgol yn Llydaw a 6 grandes écoles yn aelodau o bartneriaethau â sefydliadau yng Nghymru: cyfnewid myfyrwyr ac athrawon, cydweithredu gwyddonol, ac ati.

Ymchwil ac Arloesi

Mae Cymru a Llydaw ill dwy wedi ymrwymo'n gadarn i raglenni ymchwil ac arloesi, yn enwedig o ran defnyddio technolegau cyfathrebu newydd (gwasanaethau meddygol o bell, y cyfryngau digidol, trafnidiaeth ddeallus, ac ati): mae llawer o'r meysydd hyn yn elwa ar gynlluniau cyfnewid rhwng sefydliadau a chynghorau.

Diwylliant ac iaith

Mae Cymru'n aml yn adnabyddus am ei pholisi iaith llwyddiannus, ond mae Llydaw hithau'n enwog am fywiogrwydd a chreadigrwydd ei diwylliant gwerin: dyma faes arall a fyddai'n elwa ar gyfnewid profiadau gwerthfawr, ac felly bydd artistiaid o Gymru a Llydaw yn gwahodd ei gilydd i'w gwyliau (e.e. Gŵyl Ryng-Geltaidd Lorient 2008).

Mae Cymru a Llydaw hefyd yn cyfnewid mewn meysydd pwysig eraill: iechyd, hwyllo, datblygu gwledig ac ati. Mae'n bosibl cynnal prosiectau ar y cyd yn yr holl feysydd hyn ac mae'r Cyngor Rhanbarthol yn a i'ch helpu.

Support for projects

The Brittany Regional Council encourages co-operation projects with Wales

The Region may support Breton associations in co-operation projects with Wales, notably through technical (partner search, etc) or financial assistance.

Breton and Welsh actors working together in European projects

The Brittany Region and the Welsh Assembly Government have made a joint commitment to European networks and projects and are also encouraging actors within their territories to get involved too. All domains are concerned and many European programmes may be involved, notably the sector programmes in research and innovation, culture, education or town twinning, and the European territorial co-operation programme on the Atlantic Area.

Specific support for school and college student projects

Educational partnerships between Breton secondary-schools (lycées) and foreign establishments are encouraged as part of the Karta regional scheme. This scheme provides support for secondary-school projects that are part of a strategy to open up to Europe and the world. Exchanges with establishments in Brittany's European partner Regions, including Wales, receive extra support. The grants awarded under certain conditions to students for work placements or study periods abroad are also more important in partner regions, including Wales.

© Drawin Coarvlight 2008

Cymorth i brosiectau

Cyngor Rhanbarthol Llydaw yn hybu prosiectau ar y cyd â Chymru

Mae'r Rhanbarth yn gallu helpu cymdeithasau yn Llydaw i gynnal prosiectau ar y cyd â Chymru, yn enwedig gyda chymorth technegol (chwilio amartner ac ati) neu gymorth ariannol.

Cymru a Llydaw yn gweithio gyda'i gilydd ar brosiectau Ewropeaidd

Mae Rhanbarth Llydaw a Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi cyd-ymrwymo i rwydweithiau a phrosiectau Ewropeaidd, ac maen nhw hefyd yn annog pobl nad ydynt yn cymryd rhan eisoes i wneud hynny. Mae pob maes yn cael sylw mewn llawer o wahanol raglenni Ewropeaidd, gan gynnwys rhaglenni ymchwil ac arloesi, diwylliant, addysg neu efeillio trefi, a'r rhaglen gydweithredu yn Ardal yr Iwerydd.

Cymorth penodol ar gyfer prosiectau myfyrwyr ysgolion a cholegau

Mae partneriaethau addysgol rhwng ysgolion uwchradd (lycées) yn Llydaw a sefydliadau tramor yn cael eu hybu fel rhan o gynllun rhanbarthol Karta. Mae'r cynllun hwn yn helpu prosiectau ysgolion uwchradd sy'n rhan o'r strategaeth i gysylltu ag Ewrop a'r byd. Mae cymorth ychwanegol yn cael ei roi i gynlluniau cyfnewid â sefydliadau yn y rhanbarthau sy'n bartneriaid â Llydaw, gan gynnwys Cymru. Mae'r grantiau sy'n cael eu rhoi i fyfyrwyr ar gyfer lleoliadau gwaith neu gyfnodau astudio tramor hefyd yn bwysig yn y rhanbarthau partner, gan gynnwys Cymru.

© DR

The Brittany Region, partner of other Regions in Europe and the world

Shandong Province (China) since 1985

Key domains: education, higher education, culture, sailing, economy, tourism, sport, in a network with cities in Brittany (Rennes, Brest, Quimper, Lorient, Saint-Brieuc).

Saxony (Germany) since 1995

Key domains: education/training, higher education and research, youth exchanges, culture and co-operation within European programmes.

La Wielkopolska (Poland) since 2005

Key domains: agriculture/rural development, environment, economy, research, new technologies, education/training, culture, town twinning, co-operation within European programmes.

The Anosy and Analanjirifo Regions (Madagascar) since 2007

Key domains:

- Anosy: maritime activities, health.
- Analanjirifo: agriculture, fishing, access to water, eco-tourism, local crafts.

Rhanbarth Llydaw partner i Ranbarthau eraill yn Ewrop a'r byd

Talaith Shandong (Tsieina) er 1985

Prif feysydd: addysg, addysg uwch, diwylliant, hwyllo, yr economi, twristiaeth, chwaraeon, - rhan o rwydwaith sy'n cynnwys dinasoedd yn Llydaw (Rennes, Brest, Quimper, Lorient, Saint-Brieuc).

Saxony (yr Almaen) er 1995

Prif feysydd: addysg/hyfforddiant, addysg uwch ac ymchwil, cynlluniau cyfnewid ar gyfer pobl ifanc, diwylliant a chydweithredu mewn rhaglenni Ewropeaidd.

Wielkopolska (Gwlad Pwyl) er 2005

Prif feysydd: amaeth/datblygu gwledig, yr amgylchedd, yr economi, ymchwil, technoleg newydd, addysg/hyfforddiant, diwylliant, gefeillio trefi, cydweithredu mewn rhaglenni Ewropeaidd.

Rhanbarthau Anosy ac Analanjirifo (Madagascar) er 2007

Prif feysydd:

- Anosy: gweithgareddau môr, iechyd.
- Analanjirifo: amaeth, pysgota, hygyrchedd dŵr, eco-dwristiaeth, creffttau lleol.

The Brittany Region, committed to European and world networks of Regions

Founder member of the Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe (156 Regions from 29 countries in Europe and around its borders, including Wales). Brittany also chairs a transverse working group on integrated maritime policy in the European Union.

The Brittany Region is also part of several European networks of Regions: first French region to join the EARLALL network (lifelong learning), on the initiative of Wales, it is also a member of the European Network for the Promotion of Linguistic Diversity (NPLD), piloted by the Welsh Language Board, and of the European Conference on GMO-free Regions.

The Brittany Region and the Welsh Assembly Government are actively involved in international networks, notably the Network of Regional Governments for Sustainable Development (nrg4sd) which encourages partnerships and co-operation in this domain, for better international recognition of regions' contributions in this area.

CONSEIL RÉGIONAL DE BRETAGNE KUZUL-RANVRO BREIZH

DIRECTION DES AFFAIRES EUROPÉENNES ET INTERNATIONALES
RENEREZH AN AFERIOÙ EUROPAT HAG ETREBROADEL
3 avenue du Général Patton – CS 21101
35 711 RENNES CEDEX 7
Tél.: +33 (0)299 27 13 50 – Fax: +33 (0)299 27 15 85
dga-mcie@region-bretagne.fr – www.region-bretagne.fr

Rhanbarth Llydaw ymrwymo i rwydweithiau Rhanbarthau Ewrop a'r byd

Un o aelodau cyntaf Cynhadledd Rhanbarthau Morol Ymylol Ewrop (156 o Ranbarthau o 29 o wledydd yn Ewrop a'i chyffiniau, gan gynnwys Cymru). Mae Llydaw hefyd yn cadeirio gweithgor Ewropeidd ar bolisi morwrol integredig yn yr Undeb Ewropeidd.

Mae Rhanbarth Llydaw hefyd yn rhan o nifer o rwydweithiau Rhanbarthol Ewrop: rhanbarth cyntaf Ffrainc i ymuno â rwydwaith Earllall (addysg gydol oes) trwy esiampl Cymru, a hefyd mae'n aelod o'r Rhwydwaith Hyrwyddo Amrywiaeth Ieithyddol Ewrop (NPLD), o dan arweiniad Bwrdd yr Iaith Gymraeg, ac mae'n aelod o'r Gynhadledd Ewropeidd ar Ranbarthau di-GMO.

Mae Llydaw a Llywodraeth Cynulliad Cymru yn cymryd rhan mewn rwydweithiau rhyngwladol, gan gynnwys Rhwydwaith y Llywodraethau Rhanbarthol ar gyfer Datblygu Cynaliadwy (nrg4sd) sydd yn hybu partneriaethau a chydweithredu yn y maes hwn, ac yn cydnabod cyfraniadau'r rhanbarthau yn rhyngwladol yn y maes hwn.

WALES CYMRU RHANBARTH LLYDAW

EUROPEAN AND EXTERNAL AFFAIRS DIVISION
ADRAN MATERION EWROPEAIDD A RHYNGWGLADOL
Cathays Park – CARDIFF CF10 3NQ
Tél.: +44 (0)845 010 3300
wales.cymru@wales.gsi.gov.uk
www.wales.com